

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

DƯƠNG VĂN HOÀN

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY NGHỀ
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH BẮC KẠN**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã ngành: 60.14.05

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

**NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC:
PGS. TS. PHẠM VIỆT VƯỢNG**

THÁI NGUYÊN – 2011

LỜI CAM ĐOAN

Luận văn *Quản lý hoạt động dạy nghề trên địa bàn tỉnh Bắc Kạn*” được thực hiện từ tháng 02/2011 đến tháng 8/2011. Luận văn sử dụng những thông tin từ nhiều nguồn khác nhau, các thông tin đã được ghi rõ nguồn gốc, số liệu đã được tổng hợp và xử lí.

Tôi xin cam đoan, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này hoàn toàn trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào./.

Thái Nguyên, ngày 10 tháng 8 năm 2011

Tác giả

Dương Văn Hoàn

LỜI CẢM ƠN

Với lòng kính trọng sâu sắc và tình cảm chân thành tác giả trân trọng cảm ơn:

Khoa Sau Đại học, khoa Tâm lý Giáo dục trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên cùng các nhà khoa học, các thầy cô giáo đã trực tiếp giảng dạy, góp ý, chỉ bảo, tạo điều kiện thuận lợi cho tác giả trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Các đồng chí lãnh đạo, chuyên viên Sở LĐTĐ&XH Bắc Kạn, các đồng chí cán bộ Phòng Quản lý dạy nghề và bạn bè đồng nghiệp đã tạo điều kiện, cung cấp thông tin, tư liệu giúp đỡ tác giả trong suốt quá trình thực hiện đề tài.

Đặc biệt tác giả xin bày tỏ lòng kính trọng và biết ơn sâu sắc đối với PGS.TS Phạm Viết Vượng, người đã tận tình hướng dẫn, chỉ bảo, động viên tác giả nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Những người thân trong gia đình và bạn bè thường xuyên động viên tác giả học tập, nghiên cứu.

Mặc dù đã có nhiều cố gắng, nhưng bản luận văn này chắc chắn vẫn còn nhiều thiếu sót, tác giả rất mong nhận được ý kiến đóng góp của các thầy cô giáo, các nhà khoa học và các bạn đồng nghiệp để luận văn được hoàn thiện hơn.

Thái Nguyên, tháng 9 năm 2011

Tác giả

Dương Văn Hoàn

MỤC LỤC

Trang

LỜI CAM ĐOAN	
MỤC LỤC	i
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT.....	iv
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	2
4. Giả thuyết khoa học	2
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	2
6. Giới hạn nghiên cứu	2
7. Phương pháp nghiên cứu	2
8. Cấu trúc luận văn	3
Chương 1:	
CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA CÁC BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY NGHỀ	
1.1. TỔNG QUAN VẤN ĐỀ NGHIÊN CỨU:	4
1.2. MỘT SỐ KHÁI NIỆM CƠ BẢN:	7
1.2.1. Nghề:.....	7
1.2.2. Đào tạo nghề:	8
1.3. QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY NGHỀ	10
1.3.1. Quản lý	10
1.3.2. Quản lý dạy nghề	12
1.4. NHỮNG YẾU TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN ĐÀO TẠO NGHỀ	16
1.4.1. Nhận thức xã hội về đào tạo nghề	16
1.4.2. Giáo viên dạy nghề.....	17
1.4.3. Cơ sở vật chất.....	17
1.5. QUAN ĐIỂM CỦA ĐẢNG VÀ NHÀ NƯỚC VỀ DẠY NGHỀ	18
1.5.1. Quan điểm của Đảng và Nhà nước	18

1.5.2. Hệ thống văn bản pháp luật của Nhà nước về công tác ĐTN.....	22
1.6. KINH NGHIỆM QUỐC TẾ VỀ QUẢN LÝ ĐÀO TẠO NGHỀ	24
1.6.1. Cộng hoà Liên bang Đức.....	25
1.6.2. Cộng hòa Liên bang Nga	26
1.6.3. Hàn Quốc	29
1.6.4. Bài học kinh nghiệm đối với Việt Nam.....	33
KẾT LUẬN CHƯƠNG 1	34
 Chương 2:	
THỰC TRẠNG DẠY NGHỀ VÀ QUẢN LÝ DẠY NGHỀ TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH BẮC KẠN	
2.1. KHÁI QUÁT VỀ TỈNH BẮC KẠN.....	35
2.1.1. Vị trí địa lý.....	35
2.1.2. Về kinh tế	37
2.1.3. Về xã hội	39
2.2. THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG DẠY NGHỀ TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH BẮC KẠN	41
2.2.1. Hệ thống CSDN	41
2.2.2. Thuận lợi và khó khăn đối với công tác dạy nghề trên địa bàn tỉnh Bắc Kạn.....	54
2.3. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI DẠY NGHỀ TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH BẮC KẠN.....	58
2.3.1. Tổ chức bộ máy QLNN về dạy nghề	58
2.3.2. Thực hiện xã hội hoá dạy nghề	61
2.3.3. Xây dựng chương trình, kế hoạch phát triển nghề.....	62
2.3.4. Đội ngũ giáo viên và cán bộ QLDN	63
2.3.5. Kiểm tra, giám sát các CSDN.....	65
2.4. ĐÁNH GIÁ QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ ĐÀO TẠO NGHỀ TẠI BẮC KẠN	65
2.4.1. Những kết quả đạt được trong phát triển dạy nghề	65
2.4.2. Những tồn tại trong hoạt động dạy nghề tỉnh Bắc Kạn	68
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2	73

Chương 3:

BIỆN PHÁP TĂNG CƯỜNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ DẠY NGHỀ TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH BẮC KẠN

3.1. PHƯƠNG HƯỚNG PHÁT TRIỂN DẠY NGHỀ TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH BẮC KẠN	75
3.2. CÁC NGUYÊN TẮC ĐỀ XUẤT BIỆN PHÁP.....	80
3.2.1. Bảo đảm tính hệ thống	80
3.2.2. Bảo đảm tính thực tiễn và khả thi	81
3.3. CÁC BIỆN PHÁP QUẢN LÝ ĐÀO TẠO NGHỀ Ở TỈNH BẮC KẠN.....	81
3.3.1. Nâng cao nhận thức xã hội về ĐTN.....	82
3.3.2. Hoàn thiện bộ máy quản lý ĐTN.....	83
3.3.3. Phát triển đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên dạy nghề	85
3.3.4. Nâng cao chất lượng dự báo nhu cầu nhân lực.....	88
3.3.5. Quản lý đổi mới công tác hướng nghiệp và tuyển sinh	91
3.3.6. Quản lý đổi mới chương trình, nội dung đào tạo	93
3.3.7. Quản lý đổi mới phương pháp dạy và học nghề.....	94
3.3.8. Quản lý công tác kiểm tra hoạt động dạy nghề.....	96
3.3.9. Quản lý đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị đào tạo.....	96
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3	98
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	100
TÀI LIỆU THAM KHẢO	104
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nội dung
CNXH	Chủ nghĩa xã hội
CNH-HĐH	Công nghiệp hóa, hiện đại hóa
KTXH	Kinh tế xã hội
GD&ĐT	Giáo dục và đào tạo
QL	Quản lý
Hội LHPN	Hội Liên hiệp phụ nữ
UBND	Ủy ban nhân dân
HĐND	Hội đồng nhân dân
PTTH	Phổ thông trung học
QLDN	Quản lý dạy nghề
CSDN	Cơ sở dạy nghề
ĐTN	Đào tạo nghề

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Trong những năm qua, ở nước ta công tác giáo dục nghề nghiệp nói chung và dạy nghề nói riêng đã có những thành tựu đáng kể, tuy vậy vẫn còn bộc lộ những tồn tại, bất cập. Hệ thống dạy nghề còn yếu cả số lượng và chất lượng, mất cân đối về cơ cấu, hiệu quả chưa cao, chưa gắn với thực tiễn sử dụng. Đội ngũ giáo viên dạy nghề vừa thiếu về số lượng, vừa yếu về trình độ chuyên môn, nghiệp vụ chưa thực sự đáp ứng được các yêu cầu đào tạo, cơ sở vật chất thiếu thốn, chương trình, giáo trình, phương pháp, công tác quản lý còn chậm đổi mới, vẫn còn tồn tại hiện tượng tiêu cực, thiếu kỷ cương,... chậm được khắc phục. Có nhiều nguyên nhân dẫn đến tình trạng đó, trong đó, có nguyên nhân thuộc khâu quản lý dạy nghề.

Bắc Kạn là tỉnh miền núi nghèo, kinh tế thuần nông, chậm phát triển, công tác giáo dục nghề nghiệp của tỉnh còn nhiều khó khăn, bất cập trong phát triển quy mô, mạng lưới trường lớp, cơ sở vật chất, đội ngũ giáo viên vừa thiếu, vừa yếu dẫn đến chất lượng, hiệu quả trong công tác giáo dục còn thấp, chưa đáp ứng được yêu cầu nguồn nhân lực có tay nghề cho địa phương trong thời kỳ CNH-HĐH đất nước. Theo đó, công tác QLDN của tỉnh nhà cũng còn nhiều khó khăn.

Thời gian qua, Sở Lao động - Thương binh và Xã hội tỉnh Bắc Kạn đã có nhiều cố gắng trong QLDN góp phần vào thành tích chung của công tác giáo dục nghề nghiệp trên địa bàn tỉnh.

Là người trực tiếp làm công tác trong lĩnh vực dạy nghề của Sở Lao động - Thương binh và Xã hội, với mong muốn góp phần nâng cao chất lượng ĐTN cho địa phương, chúng tôi chọn đề tài: **“Quản lý hoạt động dạy nghề trên địa bàn tỉnh Bắc Kạn”** làm luận văn tốt nghiệp cao học của mình.

2. Mục đích nghiên cứu

Trên cơ sở nghiên cứu lý luận, phân tích thực trạng quản lý hoạt động dạy nghề ở tỉnh Bắc Kạn, đề tài đề xuất những biện pháp phù hợp, khả thi nhằm nâng cao chất lượng dạy nghề trên địa bàn tỉnh.

3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu

3.1. Khách thể nghiên cứu: Hoạt động giáo dục nghề nghiệp trên địa bàn một tỉnh.

3.2. Đối tượng nghiên cứu: Các biện pháp QLDN trên địa bàn một tỉnh.

3.3. Khách thể điều tra: Đội ngũ cán bộ quản lý về dạy nghề.

4. Giả thuyết khoa học

Nếu đề xuất được các biện pháp QLDN phù hợp với đặc điểm của một địa phương miền núi, có tính hệ thống và khả thi thì sẽ nâng cao được chất lượng dạy nghề đáp ứng với những yêu cầu về nguồn nhân lực của tỉnh đã đề ra.

5. Nhiệm vụ nghiên cứu

5.1. Hệ thống hóa những vấn đề lý luận về giáo dục nghề nghiệp, dạy nghề và QLDN.

5.2. Phân tích, đánh giá thực trạng công tác quản lý hoạt động dạy nghề trên địa bàn tỉnh Bắc Kạn.

5.3. Đề xuất các biện pháp tăng cường QLDN trên địa bàn tỉnh Bắc Kạn.

6. Giới hạn phạm vi nghiên cứu của đề tài

- Đề tài nghiên cứu công tác QLDN trên địa bàn tỉnh Bắc Kạn.

- Từ năm 2006 đến năm 2010.

7. Phương pháp nghiên cứu

Đề tài sử dụng các phương pháp nghiên cứu sau đây:

+ *Nhóm phương pháp nghiên cứu lý thuyết:*

1. Phân tích các tài liệu lý thuyết về giáo dục nghề nghiệp.

2. Tổng hợp các quan điểm khác nhau về QLDN

3. Hệ thống hoá lý thuyết rút ra các kết luận khoa học.

+ *Nhóm phương pháp nghiên cứu thực tiễn:*

1. Điều tra khảo sát các hoạt động dạy nghề.

2. Tổng kết kinh nghiệm quản lý giáo dục nghề nghiệp.

3. Phương pháp chuyên gia đề xuất các biện pháp.

4. Khảo nghiệm các biện pháp đề xuất.

+ *Nhóm phương pháp nghiên cứu hỗ trợ:*

- Các công thức toán thống kê

- Lập sơ đồ, biểu đồ.

8. Cấu trúc của Luận văn

Ngoài phần mở đầu, kết luận và kiến nghị, luận văn cấu trúc gồm 3 chương:

Chương 1: Cơ sở lý luận của các biện pháp quản lý hoạt động dạy nghề.

Chương 2: Thực trạng dạy nghề và quản lý hoạt động dạy nghề trên địa bàn tỉnh Bắc Kạn.

Chương 3: Biện pháp tăng cường quản lý hoạt động dạy nghề trên địa bàn tỉnh Bắc Kạn.